

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Jitkou Zavřelovou v právní věci žalobce: **A K.**, zastoupené JUDr. Alenou Lněničkovou, advokátkou se sídlem Jandova 8, 190 00 Praha 9, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, odbor azylové a migrační politiky, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, 170 34 Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 20. 10. 2011, čj. OAM-305/LE-LE18-LE18-2011, E.č. L009060,

t a k t o :

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce JUDr. Aleně Lněničkové, advokátce se sídlem Jandova 8, 190 00 Praha 9, se přiznává odměna za právní služby ve výši 4 800 Kč, která jí bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.**
- IV. Tlumočnickovi Ing. Evženu Barnoki, bytem Slánská 1678/20, 163 00 Praha 6, se přiznává odměna za tlumočnický úkon (tlumočení průběhu jednání v délce dvou hodin) ve výši 700 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.**

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 20. 10. 2011, čj. OAM-305/LE-LE18-LE18-2011, žalovaný zamítl žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že ve správním řízení bylo objasněno, že žalobce jako důvod svého odchodu z vlasti uvedl pouze to, že v Arménii neměl práci a neměl tam kde bydlet. Ze stejných důvodů se tam nechce vrátit. Žalovaný proto konstatoval, že žalobce neuvedl žádné skutečnosti, které by bylo možné podřadit pod důvody pro udělení azylu taxativně vyjmenované v ustanovení § 12 zákona o azylu. Naopak je patrné, že žalobce ve vlasti nikdy neměl žádné problémy se státními orgány ani nebyl trestně stíhán. Jeho potíže jsou spjaty pouze se špatnou ekonomickou a sociální situací v Arménii. Žalovaný taktéž nezjistil žádné skutečnosti, na základě kterých by bylo možno dospět k závěru, že by žalobci v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy z některého z důvodů uvedených v ustanovení § 14a zákona o azylu. Žalobce pouze uvedl, že v Arménii nesežene práci a ani nebude mít kde bydlet, což jsou důvody z hlediska doplňkové ochrany irelevantní. Na základě infobanky ČTK je zjevné, že v Arménii v současnosti neprobíhá mezinárodní nebo ozbrojený konflikt. Žalovaný taktéž po posouzení informací o zemi původu neshledal, že by vycestování žalobce bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl žalobou a požadoval rozhodnutí žalovaného zrušit a věc žalovanému vrátit k dalšímu řízení. Tvrdil, že žalovaný porušil ustanovení § 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, neboť nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu. Shrnutí výpovědi žalobce obsažené v žalobou napadeném rozhodnutí je zcela nekompletní a postrádá zásadní skutkové okolnosti a tvrzení. Předně důvodem odchodu z Arménie nebyly problémy s nalezením zaměstnání, ale rodinné problémy, kdy rodina nesouhlasila se sňatkem žalobce s ženou běloruské státní příslušnosti. I přes výhrůžky rodiny se žalobce oženil a zůstal se svojí ženou v Bělorusku. Zde pak podnikal. Podnikání však byl nucen ukončit, neboť mu ze strany konkurenční firmy bylo vyhrožováno zabitím. Proto odjel do České republiky. Dále žalovaný nesprávně vyložil ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení lze postupovat pouze tehdy, pokud výpověď žadatele neobsahuje žádné informace svědčící o tom, že by tento mohl být (je o pouhou možnost) vystaven pronásledování nebo že mu hrozí vážná újma. Zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné představuje určitou odchylku od standardního procesního postupu a je třeba ji v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu (čj. 2 Azs 224/2005-59) používat restriktivním způsobem, kdy je znění ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu zjevně a na první pohled naplněno.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě popřel oprávněnost žalobních námitek a navrhl zamítnutí žaloby. Žalovaný žádá tvrzení, která by ukazovala na možné pronásledování, neshledal a nedomnívá se, že by azylová procedura měla sloužit k řešení rodinných důvodů žalobce. Tvrzení v žalobě jsou účelová, a to proto, že žalobce ve správním řízení o žádných výhrůžkách nehovořil. Jelikož tedy žalobce během správního řízení neuvedl skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být pronásledován z důvodů uvedených v § 12 zákona o azylu nebo že mu hrozí vážná újma dle § 14a téhož zákona, byla jeho žádost zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 2 písm. f) zákona o azylu, což žalovaný řádně odůvodnil.

Při ústním jednání žalobce vysvětlil, že v Bruselu byl po podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany 1 měsíc držen v azylovém zařízení a před odletem pak byl jeden a půl dne držen na samovazbě. Nebyl proto psychicky v pořádku a rozhodl se, že raději pojede domů. Po několika dnech, však celou situaci přehodnotil a znovu požádal o azyl. Žalobce dále uvedl, že nerozumí tomu, proč ve správním řízení nebyl dotazován na důvody svého odchodu z Běloruska. Pohovor byl veden jednostranně a taktéž špatně rozuměl tlumočnicku. Byl mu totiž přidělen tlumočnick v arménském jazyce, ačkoli žádal o tlumočnicku v jazyce ruském.

Pověřený pracovník žalovaného při ústním jednání odkázal na obsah správního spisu. Za problematický označil zásadní rozpor mezi správním řízením a žalobou, kde žalobce uvádí nové skutečnosti ohledně rodinných problémů a vyhrožování. Ve správním řízení žalobce žádné azylově relevantní důvody neuvedl, a proto žalovaný žádost zamítl. Azylově relevantními důvody ale nejsou ani nově tvrzené skutečnosti uvedené v žalobě. Námitky vůči postupu správního orgánu ohledně nedostatku v tlumočení jsou dle žalovaného nekorektní, neboť nezazněly ani ve správním řízení, ani v žalobě.

Soud přezkoumal na základě podané žaloby napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Podle ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s. při přezkoumání rozhodnutí vychází soud ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Ze správního spisu vyplynulo, že žalobce byl do České republiky transportován z Belgie na základě Nařízení Rady (ES) č. 343/2003. Dne 21. 9. 2010 učinil prohlášení, že v České republice nechce žádat o azyl a chce se dobrovolně vrátit do Arménie. Žalovaný proto rozhodnutím ze dne 21. 9. 2011 řízení a udělení mezinárodní ochrany zastavil. Poté dne 27. 9. 2011 učinil žalobce nové prohlášení o azylu. Žádost o udělení mezinárodní ochrany pak podal dne 5. 10. 2011. V žádosti uvedl, že Arménii opustil již v roce 2001; neměl práci a neměl kde bydlet, a proto odešel do Běloruska. Zde pobýval až do roku 2011, kdy odletěl do Belgie. Z Belgie pak pokračoval do České republiky, která je jeho cílovým státem a domnívá se, že je tu lepší život než v Arménii. Chtěl by tu například pracovat na stavbě. Tytéž důvody pak uvedl ve vlastnoručně psaném textu. Při pohovoru, který se konal rovněž 5. 10. 2011, žalovaný zopakoval, že žádné jiné problémy než bytové a pracovní v Arménii neměl. Cestovní doklad získal bez potíží. Peníze na cestu za Arménie dostal od bratra žijícího v Belgii. Na cestu z Běloruska do Belgie si pak vydělal v Bělorusku prodejem plynových masek. České vízum si opatřil proto, že mu na cestu do Belgie stačilo. Chce zůstat v České republice a pracovat tu.

Soud po prozkoumání předloženého správního spisu a napadeného rozhodnutí žalovaného shledal, že skutková zjištění plně odpovídají spisovému materiálu a byla žalovaným i řádně zhodnocena. Napadené rozhodnutí netrpí nedostatky odůvodnění ani ve vztahu k doplňkové ochraně podle § 14a azylového zákona, ani k důvodům udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Soud přitom považuje závěry žalovaného v těchto případech za přiměřené a správné.

Podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu se jako zjevně nedůvodná zamítne žádost o udělení mezinárodní ochrany, jestliže žadatel neuvádí skutečnost svědčící o tom, že by mohl

být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a zákona o azylu. Podle § 12 zákona o azylu se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Podle § 14a odst. 2 zákona o azylu se za vážnou újmu považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 3 správního řádu postupuje správní orgán tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nezbytný pro soulad jeho úkonu s požadavky uvedenými v § 2 správního řádu (zásada legality, požadavek souladu s veřejným zájmem, ochrany dobré víry a zákaz zneužití správního uvážení).

Z ustanovení § 12 zákona o azylu a z bohaté judikatury vztahující se k tomu ustanovení je zřejmé, že důvodem pro udělení azylu nejsou ekonomické důvody. Důvody pro udělení azylu podle jiného ustanovení azylového zákona přitom azylová žádost ani následně provedený pohovor neobsahovaly. Špatná ekonomická situace v zemi původu pak také neznamená riziko vážné újmy ve smyslu ustanovení § 14a zákona o azylu.

Za situace, kdy žalovaný zjistil přímo z výpovědi žalobce pouze shora popsané skutečnosti, již nebylo namístě dále k věci provádět dokazování, neboť uvedená zjištění pro závěr podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu zcela postačovala. Ustanovení § 3 správního řádu tak nebylo porušeno.

Je třeba zdůraznit, že správní orgán má povinnost zjišťovat skutečnosti rozhodné pro udělení azylu jen tehdy, jestliže je žadatel tvrdí. Není jeho povinností, aby sám domýšlel azylově relevantní skutečnosti a posléze k nim činil příslušná skutková zjištění. Řízení o udělení mezinárodní ochrany je provázeno zásadou aktivity žadatele. Správní orgán musí poskytnout žadateli dostatečný prostor podat úplnou a pravdivou výpověď o důvodech, které jej vedly k opuštění vlasti, a uvést vše, co považuje za podstatné pro rozhodování o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany, avšak není jeho povinností předeštit důvody, pro které je mezinárodní ochrana obvykle udělována.

Pokud jde o námitky obsažené v žalobě, týkající se rodinných problémů v Arménii a problémů s podnikáním v Bělorusku, nelze žalovanému vytýkat, že tyto skutečnosti ve správním řízení nezjišťoval a posléze je nehodnotil. Žalobce se totiž o nich ve správním řízení, ani náznakem nezmínil. Bylo přitom jeho povinností uvést v úplnosti a pravdivě všechny důvody, o čemž byl též náležitě poučen. Jestliže tak neučinil, musí nést i s tím spojené následky. Právní úprava vychází z prastaré právní zásady *vigilantibus iura*, tj. právo přeje bdělým (nechť každý si střeží svá práva). Není úlohou správních orgánů samostatně pečovat o práva žalobce - o jejich ochranu měl dbát žalobce sám v souladu s poučeními, jichž

se mu včas dostalo, a to v jazyce, o němž žadatel prohlásil, že v něm může být vedeno správní řízení. Námitky v tomto směru, tj. k porušení žalobcových procesních práv v řízení před správním orgánem, přitom ve správním řízení a ani v žalobě nevznsl. Správní orgán proto nepochybil, pokud se těmito důvody nezabýval. Hodnotit tyto skutečnosti pak nemůže ani soud, neboť by to bylo v rozporu se základní zásadou spodního přezkumu, a to, že soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Jestliže při jednání soudu žalobce hovořil o nedostatečném tlumočení ve správním řízení, nelze k této námitce přihlížet. Důvodem je koncentrace žalobního řízení, v důsledku které lze žalobu rozšířit o další žalobní body jen ve lhůtě pro podání žaloby (§ 71 odst. 2 s. ř. s.). Tato lhůta uplynula dne 9. 11. 2011. Pokud se tedy žalobce o této skutečnosti ani náznakem v žalobě nezminil, nelze k ní zaujímat stanovisko.

Závěrem a nad rámec nutného odůvodnění krajský soud konstatuje, že žalovaný, který žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany zamítl jako zjevně nedůvodnou, se v žalobou napadeném rozhodnutí nezabýval tím, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany podle ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu. Tento postup je v rozporu s judikaturou rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, dle které žádost o poskytnutí mezinárodní ochrany posuzuje správní orgán na základě skutečností, které žadatel uvede či které ve správním řízení jinak vyjdou najevo, a to z hlediska všech zákonných forem této ochrany, které se k těmto skutečnostem vztahují. Zamítnout žádost podle § 16 zákona o azylu může správní orgán jen tehdy, nepřichází-li v úvahu žádná z takovýchto forem mezinárodní ochrany. Tento závěr musí v rozhodnutí odůvodnit (srov. usnesení ze dne 25. 1. 2011, čj. 5 Azs 6/2010-107, publikované pod č. 2289/2011 Sb. NSS). Žalovaný proto v tomto ohledu pochybil. Nicméně krajský soud je oprávněn zrušit rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení, byť by nebyly žalobcem výslovně namítány, pouze pokud tyto vady brání přezkoumání rozhodnutí v rozsahu žalobních bodů (srov. usnesení rozšířeného senátu nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2011, čj. 7 Azs 78/2009-84). Jelikož žádné žalobní body nesměřovaly proti porušení ustanovení § 13 a § 14 zákona o azylu, nemohl krajský soud ke shora uvedené vadě přihlížet.

Ze všech shora uvedených skutečností je tak zřejmé, že žalovaný neporušil žalobcem namítaná ustanovení zákona o azylu, nepochybil ve svých úvahách a závěrech, a to ani v aplikaci ustanovení § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu na případ žalobce, neboť pro zamítnutí žádosti jako zjevně nedůvodné byly splněny zákonem stanovené podmínky. Soud proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovaný, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nevznikly.

Odměna zástupkyně JUDr. Aleny Lněničkové, advokátky se sídlem Jandova 8, 190 00 Praha 9, která byla žalobci ustanovena k ochraně jeho práv, byla stanovena na 4800 Kč, a to za dva úkony právní služby po 2100 Kč [převzetí a příprava zastoupení a účast u jednání

soudu – § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. b) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], k čemuž byla přičtena paušální částka jako náhrada hotových výdajů ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky. Uvedená částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.

Ustanovenému tlumočnickovi Ing. Evženu Barnoki soud v souladu s § 17 a § 22 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 7/1967 Sb., k provedení zákona o znalcích a tlumočnících, přiznal odměnu za tlumočnický úkon (tlumočení při ústním jednání v délce dvou hodin) ve výši 700 Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Praze.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 2. února 2012

Mgr. Jitka Zavřelová, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Vlasáková